

Dopady konkurence politických uskupení na veřejné zakázky: Vícebarevná radnice víc ušetří

Praha, 5. října 2016 **Města a obce v České republice ročně hospodaří s téměř 24 % veřejných výdajů, což odpovídá zhruba 10 % HDP. Přibližně polovina těchto výdajů se realizuje formou veřejných zakázek, o kterých rozhodují zastupitelé zvolení v obecních volbách. Jaký vliv má složení politické reprezentace na zadávání veřejných zakázek?**

V období od listopadu 2006 do listopadu 2010, tedy v období vzešlých z voleb do místních zastupitelstev konaných v letech 2006 a 2010, registruje Věstník veřejných zakázek více než 3 000 ukončených zakázek na stavební práce zadaných ve více než 1 300 městech a obcích. **Finanční objem těchto zakázek je přibližně 56,1 miliard Kč.** Lze se ovšem domnívat, že celkový objem veřejných prostředků je několikanásobně vyšší, neboť některé zakázky proběhly v režimu zakázek malého rozsahu, které ve Věstníku povinně zveřejňovány nejsou.

Nová studie z dílny think-tanku IDEA při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i. prokazuje, že **na zadávání veřejných zakázek má výrazný vliv počet politických subjektů v městských a obecních zastupitelstvech.** „Analýza především identifikuje, do jaké míry počet subjektů v městských a obecních zastupitelstvech ovlivňuje parametry a výsledky veřejných zakázek. Konkrétně jde například o to, jakou podobu má konečná cena soutěžených zakázek s ohledem na cenu odhadní“, vysvětluje autor studie a výzkumník IDEA při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i. Ján Palguta.

Otevřené řízení? V méně než třetině případů!

Soutěží se v daném období účastnilo v průměru 6 potenciálních dodavatelů na jednu zakázku, což na první pohled indikuje slušnou konkurenci. Z celkových dat ale vyplývá, že nejčastějším způsobem zadávání bylo tzv. *zjednodušené podlimitní řízení*, ve kterém se o dodavateli rozhodlo celých 53,5 % zakázek. Další typy zvolených zadání představují *užší zadávací řízení* – 11,6 % – a *jednací řízení bez uveřejnění* – 4,5 %. **V otevřeném řízení, tedy v nejtransparentnějším typu zadání, bylo zadáno pouze 30,5 % zakázek, tedy méně než jedna třetina.**

Čím barevnější, tím levnější

Kromě počtu dodavatelů a typu zadávacího řízení rovněž velmi záleží na tom, kolik politických subjektů sedí v zastupitelstvu. Studie totiž jednoznačně prokázala, že čím více politických subjektů sedí v orgánu obce či města, tím levnější cenu zakázky oproti její předpokládané hodnotě se podaří městu či obci získat.

Dopad zvýšeného počtu politických subjektů v zastupitelstvech měst a obcí na zadávání veřejných zakázek může být podmíněn mnoha faktory. Lze však s jistotou říct, že *„obce, které mají v zastupitelstvu vyšší počet politických uskupení, otevírají soutěže o zakázky většímu počtu dodavatelských firem a dosahují při zadávání zakázek nižších cen,“* vypočítává závěry studie její autor. *„Pozitivní vliv zvýšeného počtu politických uskupení v zastupitelstvu na veřejné zakázky se projevuje zejména tehdy, pokud ve volbách proběhne intenzivní soutěž kandidujících subjektů a volby skončí těsným rozdílem nejsilnějších uskupení,“* uzavírá Ján Palguta.

Studie s názvem *„Konkurence politických uskupení v obecních zastupitelstvech a veřejné zakázky“* je dostupná na [webu IDEA](#) při Národohospodářském ústavu AV ČR, v.v.i.

Kontakt:

Ján Palguta

výzkumník IDEA při NHÚ
telefon: (+420) 608 742 867
jan.plaguta@cerge-ei.cz

Ondřej Lukáš

PR Manažer CERGE-EI
telefon: (+420) 776 186 529
ondrej.lukas@cerge-ei.cz

O IDEA: Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) při Národohospodářském ústavu Akademie věd ČR, v. v. i. je nezávislý think-tank zaměřující se na analýzu, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorie. IDEA vznikla z iniciativy a pod vedením prof. Jana Švejnara.

Další informace na: <http://idea.cerge-ei.cz/>